

Klasszikus héber nyelv 4.: Szintaxis

BBN-HEB11-204

Koltai Kornélia, Biró Tamás

2014. december 3-10.

Menetrend

- Dec. 3: a házi dolgozat témáját 5 mondatban összefoglalni.
- Dec. 10: a félig, $\frac{3}{4}$ részben kész házi dolgozatot 5 percben bemutatni (féloldalas handout vagy két-három diából álló prezi segítségével)
- Dec. 15, hétfő, reggel 10.00: záró zh
- Dec. 18, csütörtök: A házi dolgozat leadási határideje
- Dec. 19, péntek: jegybeírás határideje

Szemináriumi dolgozat: a témák bemutatása

Ismétlés: rendhagyó igék

Alárendelt mondategységek

(Arnold & Choi 5.2)

Alárendelések fajtái

5.2.1 Főnévi alárendelés:

olyan szerepet tölt be a mondategység, mint egy főnév, például nominativusi, accusativusi, genitivusi szerepeket.

5.2.2 Feltételes alárendelés

Reális vs. irreális feltétel.

5.2.3 Cél- és eredményhatározói alárendelés

5.2.4 Időhatározói alárendelés

5.2.5 Okhatározói alárendelés

Alárendelések fajtái (folytatás)

5.2.6 Összehasonlítás

5.2.7 Kivétel

5.2.8 Megszorítás

5.2.9 Intenzivitás

5.2.10 Ellentét, szembeállítás

5.2.11 Circumstancial: körülmények leírása

5.2.12 Megengedő: „causal contrast” (ellentét a logikus következménnyel)

...

(BT: itt már a szintaxis-szemantika a retorikába hajlik át.)

5.2.14 Diszjunkció (= logikai *vagy* kapcsolat; vs. konjunkció = logikai *és*)

Alárendelések fajtái (folytatás, 2)

5.2.13 Alárendelt mellékmondat:

- A (fő)mondat valamely mondatrésze nem egy szó vagy szókapcsolat, hanem egy teljes mondategység.
- (Jelzői) alárendelés:
 - *Restrictive (limiting, korlátozó)*: hozzájárul a jelzett szó pontos kijelöléséhez,
 - *vs. non-restrictive (non-limiting, nem korlátozó)*: extra információt szolgáltat.
- Az antecedens, az a főmondati elem, amelyhez a mellékmondat kapcsolódik, hogyan jelenik meg a mellékmondatban?
 - Nominativus, accusativus: אשר, ritkábban -ש vagy זו, זה, זה.
 - Genitivus (incl. prepozíció után), accusativus: אשר, stb., majd szuffixum a fejen.
- *Paronomasia*: valamely szó megismétlése a fő- és a mellékmondatban.

Sajátos jelentésárnyalatú mondatok

(Arnold & Choi 5.3)

Sajátos jelentésárnyalatú mondatok

- 5.3.1 Kérdő mondatok
 - Eldöntendő kérdések (*yes-no questions*)
 - Kiegészítendő kérdések (*wh-questions*)
- 5.3.2 Fogadalmak
- 5.3.3 Kívánságok
- 5.3.4 Létezést kifejező mondatok
- 5.3.5 Tagadó mondatok
- 5.3.6 Hiányos (elliptikus) mondatok és mondategységek

Házi feladat

Következő órára: olvasandó + házi feladat

1. Elolvasni 5.3 (pp. 186–192)
2. Házi dolgozat!
3. *Rendhagyó igék*: elsőéves anyag átismétlése (összes törzs!)
4. Az eddig használt bibliai részekben, vagy más szövegolvasáson olvasott szövegben
 - keressen 10 mondatot amelyek példaként szolgálhatnak a tankönyv 5.2 és 5.3 fejezeteiben tárgyalt jelenségekre, alárendelésekre, mondattípusokra.

Papíron, a tanszéki titkárságon leadva. Határidő: **hétfő** dél (12:00).

Viszlát jövő szerdán!